

Ligelønsanalyse – sammenligning af studerende kvinder og mænds løn i studiejobs inden for det private

Indledning

I dette notat præsenteres resultater fra en analyse af timelønsforskellen mellem mænd og kvinder. Analysen er gennemført på baggrund af Djøf studerendes lønstatistik for december 2016.

Blandt hovedresultaterne kan nævnes:

- De kvindelige medlemmer af Djøf Studerende, tjener i gennemsnit 137,5 kr. i timen, mens den tilsvarende gennemsnits timeløn for mænd er 144,0 kr.
- Kvinderne har således en gennemsnits timeløn, der udgør 95,5% af mændenes, når der ikke er korrigeret for forskelle i observerbare karakteristika
- En del af denne lønforskel kan forklares af mændenes uddannelser, brancher, højere arbejdstid samt hvor langt de er på studiet
- Den korrigerede timelønsforskel mellem mænd og kvinder er 2,6%.

Indhold

Indledning	1
Analyse af timelønsforskellen mellem kvindelige og mandlige studerende	2
Dekomponeringsanalyse	2
Andre mulige forklaringer	3
Metode	3
Variable der indgår i analysen	3

Analyse af timelønsforskellen mellem kvindelige og mandlige studerende

I det følgende analyseres lønforskellen mellem mænd og kvinder blandt medlemmer af Djøf-studerende, som har et studiejob i det private.

De kvindelige medlemmer af Djøf Studerende, tjener i gennemsnit 137,5 kr. i timen, mens den tilsvarende gennemsnits timeløn for mænd er 144,0 kr. Kvindernes gennemsnitlige timeløn udgør således 95,5% af mændenes gennemsnitlige løn. Løngabet¹ mellem mandlige og kvindelige studerende, er således 4,6%.

Dekomponeringsanalyse

Når lønforskellen mellem mænd og kvinder analyseres, bør det afdækkes, hvor stor en del af forskellen, der skyldes forskelle i de faktorer, det er muligt at kontrollere for. Det kan fx være at mandlige studerende i højere grad arbejder i brancher, hvor der aflønnes med en højere timeløn.

Når der er taget højde for disse faktorer, kan forskellen i aflønningen af kvinder og mænd på samme niveau betegnes som kønsspecifik.

Til analysen af timelønsforskellen mellem kvinder og mænd anvendes den traditionelle Blinder-Oaxaca-dekomponeringsmetode. Ved hjælp af denne metode beregnes, hvor stor en del af den observerede lønforskel, der kan forklares ved hjælp af de forklarende variable, der indgår i modellen. Når der er korrigeret for de forklarende variable, betegnes den resterende del af timelønsforskellen som den korrigerede timelønslønforskel. Dvs. den korrigerede timelønsforskel mellem kvinder og mænd er defineret ved timelønsforskellen, efter at der er taget højde for forskelle i kvinder og mænds karakteristika. Se appendiks for en nærmere beskrivelse af metoden.

Dekomponeringsanalysen viser, at der er en samlet lønforskel på 4,4%, hvor 42% kan tilskrives de to køns forskellige fordeling på de forklarende variabler, mens de resterende 58% ikke kan tilskrives de to køns forskellige fordeling. Den resterende del betegnes den korrigerede lønforskel.

Ydermere viser analysen, at det særligt er de brancher mændene er ansat i, der medvirker til den forklarede del af lønforskellen. Fx er mændene i mindre grad ansat i detailbranchen, hvor timelønnen gennemsnitligt er relativt lav. Derudover arbejder mændene i gennemsnit lidt mere end kvinderne. Mændene arbejder i gennemsnit 15,8 timer om ugen og kvinderne 14,5. Denne forskel udgør også en relativ stor del af den forklarede del af lønforskellen.

Når der er korrigeret for de målelige forhold, er den korrigerede lønforskel på 2,6%.

¹ Timeløngabet er beregnet som den absolutte forskel divideret med den gennemsnitlige timeløn for alle respondenter jf. "Lønforskel mellem mænd og kvinder 1997-2006", SFI 2008

Andre mulige forklaringer

Ud over de allerede inkluderede målelige faktorer, kan det tænkes, at der er andre forhold, der kan være med til at forklare lønforskellen.

Arbejdsfunktion

Vi kender ikke de studerende medlemmernes nøjagtige arbejdsfunktioner, men arbejdsfunktionen afhænger bl.a. af uddannelsen og branchen. Disse variable indgår alle i analysen, og det er derfor tvivlsomt om inddragelse af arbejdsfunktionen ville bidrage ret meget i forklaringen af lønforskellen.

Ikke målbare forhold

Ud over de ovennævnte mere eller mindre målelige karakteristika og forhold, er der også en række karakteristika, som ikke er direkte målbare, der kan have betydning for timelønnens størrelse og dermed for timelønsforskellen. Det kan f.eks. være personlig indsats, prioritering af arbejdsliv/privatliv, effektivitet samt forhandlingsevne.

Metode

Analysen er foretaget på basis af Djøf Studerendes lønstatistik for december 2016. I lønstatistikken er alle medlemmer af Djøf-studerende inviteret til at svare på om de har et studiejob, hvad de får i timeløn og en række andre spørgsmål. I alt har 2931 medlemmer svaret at de har et studiejob, heraf er 2125 (73%) ansat i det private. Analysen er baseret på besvarelser fra studerende med studiejob i det private.

Til analysen af lønforskellen mellem kvinder og mænd anvendes den traditionelle Blinder-Oaxaca-dekomponeringsmetode. Modellen er opstillet med timelønnen som den afhængige variabel og studieår, alder, uddannelsesstype, branche, ugentlig arbejdstid og vurdering af om studiejobbet er relevant som forklarende variable.

Variable der indgår i analysen

Timeløn

Timelønnen er den afhængige variabel og indgår i modellen som den naturlige logaritme til timelønnen. Fordelen ved, at den afhængige variabel er logaritmetransformeret, er, at koefficienterne til de forklarende variable kan fortolkes som procentvis afvigelser.

Uddannelsesgruppe

Der indgår syv forskellige uddannelsesgrupper i datamaterialet. Jurister, universitetsøkonomer, handelshøjskoleøkonomer, samfunds og forvaltningsuddannelser, andre kandidatuddannelser, mellemlange uddannelser og professionsbacheloruddannelser samt andre. Handelshøjskoleøkonomer indgår som referencegruppe i modellen.

Geografi

Datamaterialet er opdelt efter hovedstadsområdet og øvrige land. Øvrig land indgår som referencegruppe i modellen.

Studieår

Studieår måler hvilket år man er i gang med og indgår som en kontinuert forklarende variabel.

Branche

Der er otte forskellige brancher i materialet fra 2015. Branchen 'bank- og anden finansieringsvirksomhed' indgår som referencegruppe i modellen.

Ugentlig arbejdstid

Respondenterne har selv angivet, hvor mange timer de arbejder pr. uge inkl. frokost. Arbejdstiden indgår i modellen som en kontinuert forklarende variabel.

Til analysen anvendes som nævnt dekomponeringsmetoden. Analysen foretages i to trin. Først estimeres en regressionsmodel med de forklarende variable for hhv. kvinder og mænd. Derefter dekomponeres forskellen i timeløn ved hjælp af de to lønregressioner. Resultaterne fra de to lønregressioner gør det muligt at opdele lønforskellen i effekten af de forklarende variable og et 'restled'. Den første del af effekten er med andre ord den del, der kan henføres til forskelle i de målelige karakteristika, der indgår i modellen. 'Restledet' betegnes som den *korrigerede timelønsforskel* og er defineret ved timelønsforskellen, fratrasket den del af forskellen der hænger sammen med de to køns forskellige fordeling på de forklarende variabler.